

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Franciszka
Nazwisko: Cesarz
Nazwisko rodowe: Świerczek
Miejsce urodzenia: Brzeźce
Data urodzenia: 03-10-1899
Imię ojca: Andrzej
Imię matki: Zofia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Franciszka Świerczek występuje w materiałach sprawy krypt. „Kolporterzy” prowadzonej od 12.01.1953 przez Wydział III WUBP Katowice/Stalinogród. Wstępno-agencyjne rozpracowanie krypt. „Kolporterzy” (przekwalifikowane 25.05.1953 na rozpracowanie agencyjne), zostało wszczęte w związku z rozkolportowaniem na terenie woj. katowickiego „ulotek o treści anty-państwowej i anty-radzieckiej” oraz ujawnieniem listów z pogróżkami, które otrzymywali aktywiści partyjni i społeczni. W wyniku rozpracowania ustalono, iż rozpowszechnianiem ulotek zajmują się członkowie działającej od 1948 roku na terenie województwa konspiracyjnej organizacji młodzieżowej „Tajne Harcerstwo Krajowe” (w lutym 1952 zmiana nazwy organizacji na „Szeregi Wolności”). W związku z dekonspiracją, jaka nastąpiła w grudniu 1952 członkowie „SW” zaczęli się ukrywać m.in. na terenie pow. pszczyńskiego w miejscowości Brzeźce u Franciszki Świerczek, która została zatrzymana 22.10.1953 i za udzielenie pomocy członkowi „kontrewolucyjnej” organizacji tymczasowo aresztowana. Materiały sprawy zarchiwizowano 26.11.1955 pod sygn. 21634/55, a 22.12.1960 zarchiwizowane materiały połączono z materiałami Wydziału Śledczego o sygn. 17945/54. W dniu 19.04.1971 materiały archiwalne zarejestrowano pod nową sygn. 1047/III.</p>	<p>IPN Ka 03/734 t. 1-25 (1047/III).</p>	

Materiały operacyjno-śledcze. Franciszka Świerczek została zatrzymana 17.10.1953 pod zarzutem udzielania pomocy członkom „kontrewolucyjnej” organizacji „Szeregi Wolności” i objęta śledztwem prowadzonym przez Wydział Śledczy WUBP Stalinogród pod nadzorem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Stalinogrodzie (sygn. akt Pr II 178/53). W związku z prowadzonym postępowaniem ww. przesłuchano i tymczasowo aresztowano. Śledztwo zakończono 07.01.1954. Franciszka Świerczek została oskarżona o to, że od połowy grudnia 1952 do października 1953 w Brzeźcach świadomie ukrywała członków „kontrewolucyjnej” organizacji „Szeregi Wolności” mającej na celu „obalenie przemocą ustroju PRL” dając schronienie i żywność oraz informowała ich, że „władze B.P. [bezpieczeństwa publicznego] poszukują ich”, tj. o czyn z art. 28 w zw. z art. 86 § 2 kkWP. Materiały sprawy zarchiwizowano pod sygn. 17950/54, a w dn. 22.12.1960 połączono z innymi materiałami Wydziału Śledczego dot. organizacji „Szeregi Wolności” pod sygn. 17945/54. W dniu 19.04.1971 materiały archiwalne zarejestrowano w Wydziale „C” KW MO Katowice pod nową sygn. 1047/III.

IPN Ka 03/734 t. 1-25 (1047/III), IPN Ka 064/164 (1D/ŚI).

Akta sądowe Wojskowego Sądu Rejonowego w Stalinogrodzie (Katowicach). W dniu 09.02.1954 WSR w Stalinogrodzie (sygn. akt Sr. 17/54) zmieniając kwalifikację prawną zarzucanego czynu, uznał Franciszkę Świerczek za winną tego, że od stycznia do października 1953 w Brzeźcach pomagała uniknąć odpowiedzialności karnej dwóm osobom ukrywającym się przed wymiarem sprawiedliwości przez to, że dawała im kwaterę oraz żywność, tj. przestępstwa z art. 148 § 1 kk. Ww. została skazana na karę 2 lat pozbawienia wolności. Więziona w Stalinogrodzie, a od 08.04.1955 w Fordonie. W dniu 15.04.1955 Wojskowy Sąd Rejonowy w Stalinogrodzie zwolnił Franciszkę Świerczek z odbycia reszty kary pozbawienia wolności, wyznaczając jednocześnie roczny okres próby. Zwolniona z Fordonu 18.04.1955.

IPN Ka 1/266 (17/54), IPN Ka 365/14.

Materiały administracyjne sporządzone w 1961 roku przez Wydział „C” KW MO Katowice. W materiałach znajdują się wykazy osób z terenu pow. pszczyńskiego, które ze względu na swoją działalność zostały zarejestrowane w kartotece ogólnej Wydziału „C” KW MO Katowice. Ww. występuje w ewidencji operacyjnej jako osoba skazana w 1954 roku przez Wojskowy Sąd Rejonowy Stalinogrodzie (Katowice) za współpracę z „nielegalną” organizacją o nazwie „Szeregi Wolności”.

IPN Ka 0112/9 t. 1 (11/PZ).

Franciszka Świerczek-Cesarz figuruje w „Charakterystyce nr 31” sporządzonej w 1974 roku przez Wydział „C” KW MO w Katowicach na podstawie akt 1047/III i dotyczącej konspiracyjnej organizacji młodzieżowej „Tajne Harcerstwo Krajowe” (02.02.1952 zmiana nazwy na „Szeregi Wolności”). Organizacja, która powstała w marcu 1948 na terenie Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki w Mysłowicach, działała na terenie Mysłowic, Katowic i powiatu pszczyńskiego. Członkowie zorganizowani początkowo w zastępy „Lisów”, „Wilków” i „Orłów”, a od czasu reorganizacji przeprowadzonej w lutym 1952 w oddziały „Bój” (dywersyjno-sabotażowy), „Duch” (zajmujący się propagandą), „Czuwaj” (odpowiedzialny m.in. za zabezpieczenie terenu podczas akcji ulotkowych) oraz „Redakcja” (redagowanie i powielanie ulotek) składali przysięgę o zachowaniu związku w tajemnicy i posługiwali się pseudonimami. W lipcu 1952 do „Szeregów Wolności” została włączona pięcioosobowa organizacja „Volgus”, która utworzyła oddział „Młodzi”. Celem TKH/SW była „walka z ustrojem PRL oraz osłabianie więzi ze Związkiem Radzieckim” poprzez redagowanie i kolportaż „wrogich” ulotek oraz wysyłanie „listów pogróżkowych” do aktywistów PZPR. Od 24.11.1948 dla członków organizacji wydawana była gazetka „Bojownik” zawierająca m.in. informacje pochodzące z zachodnich audycji radiowych. W wyniku rozpracowania, które zostało wszczęte na podstawie wrywkowej kontroli korespondencji prowadzonej przez WUBP w Poznaniu, aresztowano 44 członków „Szeregów Wolności” oraz 20 „pomocników”. Zostali oni skazani przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Stalinogrodzie na kary pozbawienia wolności od roku do 10 lat. Ww., która w okresie od stycznia do października 1953 udzielała schronienia członkom „nielegalnej” organizacji została 17.10.1953 aresztowana, a 09.02.1954 wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Stalinogrodzie (Katowice) skazana na karę 2 lat pozbawienia wolności.

IPN Ka 057/340 t. 1-3 (Charakterystyka 31), IPN Ka 057/665.